

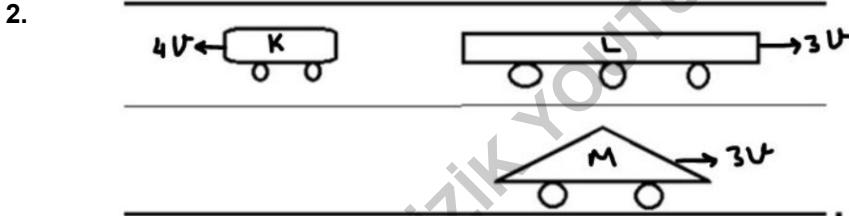
1. Bağıl Hareket

Bir cismin başka bir cisme göre hızına **bağıl hız** hareketine ise **bağıl hareket** denir.

$$\vec{V}_{\text{bağıl}} = \vec{V}_{\text{gözlenen}} - \vec{V}_{\text{gözlemci}}$$

- Vektörlerde çıkartma işlemi yapılarak bağıl hız bulunur.
- Çıkartma demek önünde eksi olan vektörü ters çevirmek demektir.
- Ancak kimin gözlemci kimin gözlenen olduğunu iyi tespit etmek gerekli
- İki cismin birbirlerini duruyor olarak görmeleri için aynı yönde eşit hızlarla hareket etmeleri gerekir.

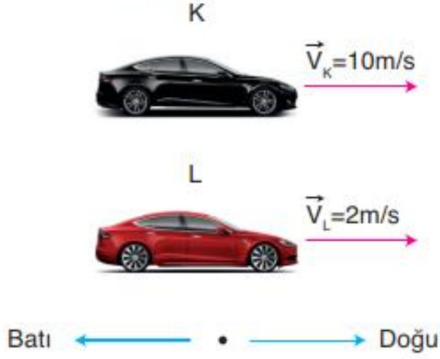
a) K'nın L'ye göre hızı?

b) L'ye göre M'nin hızı?

c) N aracının sürücüsü K'yı nasıl görür?

3. ÖRNEK:

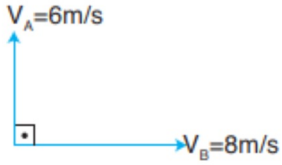
Doğrusal yolda sabit hızda hareket eden K ve L Araçlarının hızları şekildeki gibidir.

- K aracı L'yi nasıl görür?
- K'nın L'ye göre hızı nedir?

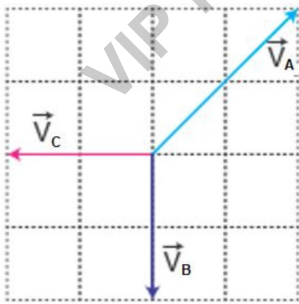
4. ÖRNEK:

Düzgün doğrusal hareket eden A ve B araçlarının hızları şekildeki gibidir.

B'nin A'ya göre hızı nedir?

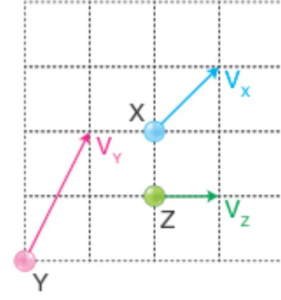
- Aynı düzlemde bulunan A, B ve C araçlarının hızları verilmiştir.

A'nın B'ye göre hızının büyüklüğü ϑ_1 , B'nin C'ye göre hızının büyüklüğü olduğuna göre $\frac{\vartheta_1}{\vartheta_2}$ oranı nedir?

- $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{2}}$
- $\frac{1}{2}$
- 2
- $\frac{\sqrt{3}}{2}$
- $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$

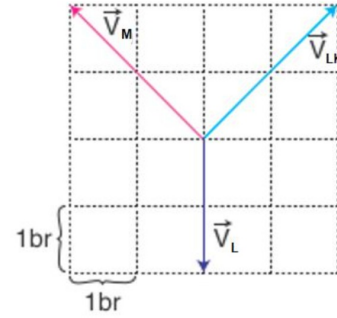
- Yatay düzlemde yere göre hızları V_X, V_Y, V_Z olan X, Y, Z araçları şekildeki gibi hareket etmektedir X in Y'ye göre hızının büyüklüğü V_1 , Y'nin Z'ye göre hızının büyüklüğü V_2 'dir.

Buna göre $\frac{V_1}{V_2}$ oranı kaçtır? (Bölmeler eşit aralıktır.)

- $\frac{1}{4}$
- $\frac{1}{3}$
- $\frac{1}{2}$
- $\frac{2}{3}$
- $\frac{3}{4}$

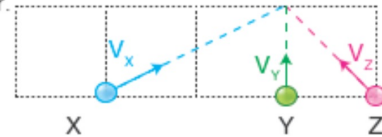
- Aynı düzlemde bulunan L ve M araçlarının hızları ile K'nın L'ye göre hızı şekildeki gibi verilmiştir.

Buna göre M'nin K'ya göre hızının büyüklüğü kaç birimdir?

- $2\sqrt{2}$
- $\sqrt{5}$
- 2
- $2\sqrt{5}$
- $5\sqrt{2}$

- X, Y, Z hareketlileri buldukları konumlardan aynı anda yere göre V_X, V_Y, V_Z hızlarıyla hareketi başlıyorlar.

Hareketliler aynı anda O noktasına geldiklerine göre, X'in Z'ye göre hızının büyüklüğü kaç V_Y 'dir? (Bölmeler eşit aralıktır.)

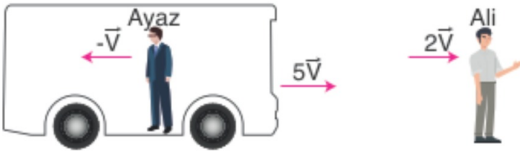
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

9. K ve L trenleri Kuzey - Güney doğrultusunda uzanan paralel raylar üzerinde V_K ve V_L hızları ve hareket etmektedir. K trenindeki bir yolcu L trenine bakarken kendi trenini V yazıyla Kuzeye gidiyor gibi görüyor.

Buna göre trenlerin hızlarının büyüklükleri ve yönleri aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

V_K	V_L
A) $2V$ Kuzey	V Güney
B) $2V$ Güney	V Kuzey
C) V Kuzey	V Güney
D) $2V$ Güney	V Güney
E) $2V$ Kuzey	V Kuzey

10. Ali $2\vec{v}$ hızı ile hareket ederken, $5\vec{v}$ hızla giden otobüsün içindeki Ayaz'ın otobüse göre hızı $-\vec{v}$ 'dir.

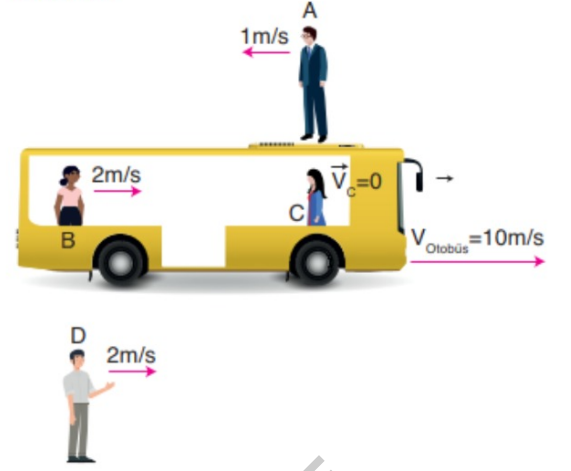
Buna göre;

- I. Ayaz'ın yere göre hızı $4\vec{v}$ 'dir.
- II. Ayaz'ın Ali'ye göre hızı $2\vec{v}$ 'dir.
- III. Yerde duran bir adama göre birim zamanda Ali, Ayaz'dan daha fazla yer değiştirir.

yargılarından hangileri doğrudur

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III
E) I, II ve III	

11. **ÖRNEK:**

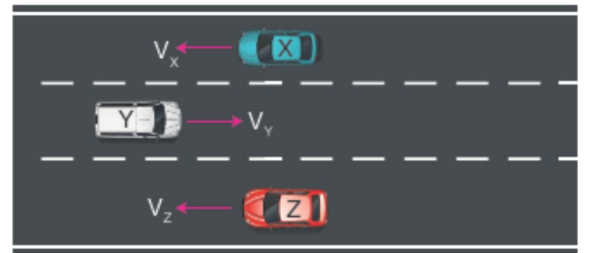

10 m/s hızla giden otobüste bulunan A, B, C yolcuları ile yol kenarında 2 m/s hızla hareket eden D hareketlisi verilmiştir.

Buna göre;

- a. A, B'yi nasıl görür?
- b. B, C'yi nasıl görür?
- c. D, A'yi nasıl görür?
- d. C, D'yi nasıl görür?

12. Doğu - Batı doğrultusunda yolda şekildeki gibi hareket eden X, Y, Z araçlarının yere göre hızlarının büyüklüğü sırasıyla V_X , V_Y , V_Z 'dir.

X'ten bakan bir gözlemci Y'yi Doğu yönünde Z'yi ise Batı yönünde V hızı ile gidiyormuş gibi görüyor.

Buna göre;

- I. X'in hızı, Y'ninkinden büyüktür.
- II. Z'nin hızı, X'inkinden büyüktür.
- III. Z'den bakan gözlemci, Y'yi Doğu yönünde gidiyormuş gibi görür.

Yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) I ve II
D) I ve III		E) II ve III

13. Yere göre batıya doğru 40 m/s hızla hareket eden X aracının sürücüsü Y aracını 40 m/s hızla kuzeye gidiyormuş gibi görüyor.

Buna göre Y aracının yere göre hızı ve hareket yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu 50 m/s
 B) Güney $40\sqrt{2}$ m/s
 C) Doğu $40\sqrt{3}$ m/s
 D) Kuzey - Batı $40\sqrt{2}$ m/s
 E) Güney - Batı $40\sqrt{3}$ m/s

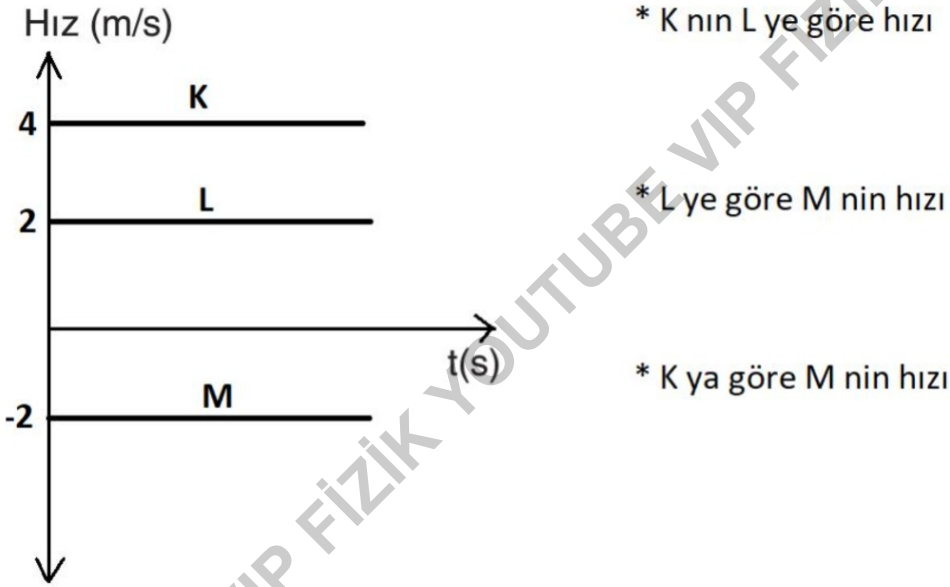
14. Güneye doğru 15 m/s hızla giden K aracının sürücüsü L aracını doğuya doğru 20 m/s hızla gidiyor gibi görüyor.

Buna göre L aracın hızı kaç m/s'dir?

- A) 10   B) 20   C) 25   D) 64   E) 72

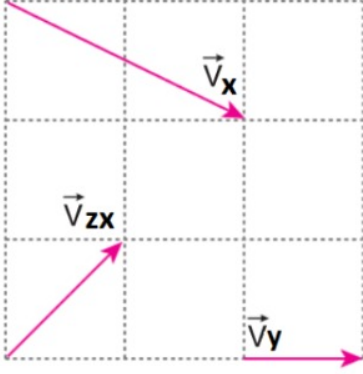
15.

Bağıl Hareket Soru Çözümü #1

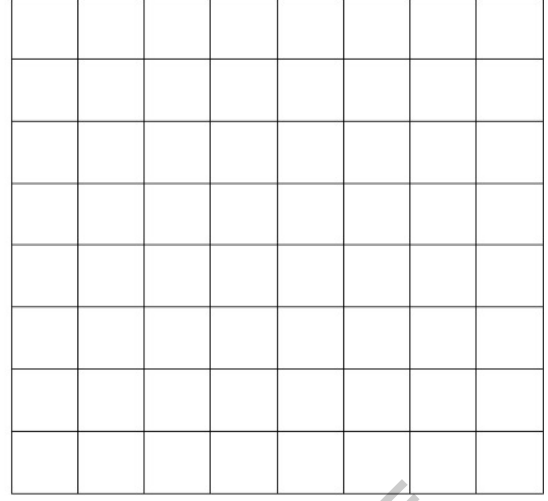

Aynı doğrusal yolda hareket eden K,L,M araçlarından K aracı doğu yönünde hareket ettiğine göre;

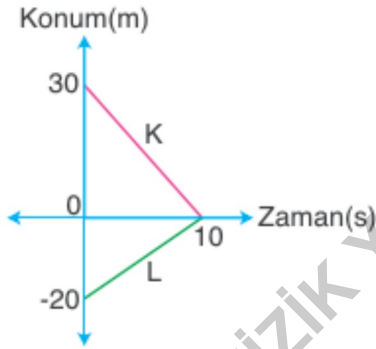
16. X,Y,Z araçlarından X ve Y araçları ile Z aracının X e göre hızları şekildeki gibidir.

Buna göre, Y aracının Z aracına göre hız vektörünü çiziniz...

17. Doğrusal bir yolda hareket eden K ve L araçlarının konum-zaman grafiği verilmiştir.

Buna göre K aracının L araçındaki gözlemciye göre hızının büyüklüğü kaç m/s olur?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

18. Birbirine paralel yollarda hareket eden K ve L araçları doğu - batı doğrultusunda hareket etmektedir.

K aracı doğuya doğru hareket ederken L aracını batıya doğru hareket ediyormuş gibi görüyor.

Buna göre,

- I. L aracı batıya doğru hareket etmektedir.
- II. L aracı doğuya doğru hareket etmektedir.
- III. K aracının hızı L aracının hızından büyüktür.

yargılarından hangileri doğru olabilir?

19. Aynı doğrultuda hareket eden K,L,M araçlarından K doğuya doğru gitmektedir. K aracında bulunan bir gözlemci L aracını kendisi ile aynı yönde, M aracını kendisi ile zıt yönde hareket ediyormuş gibi görüyor.

Buna göre, araçların hızları için;

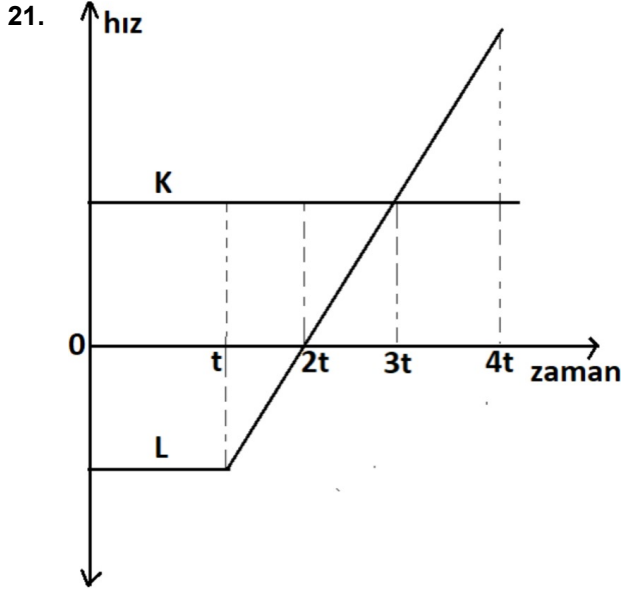
- I. $V_K > V_M$ dir.
- II. $V_L > V_K$ dir.
- III. $V_L > V_M$ dir.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

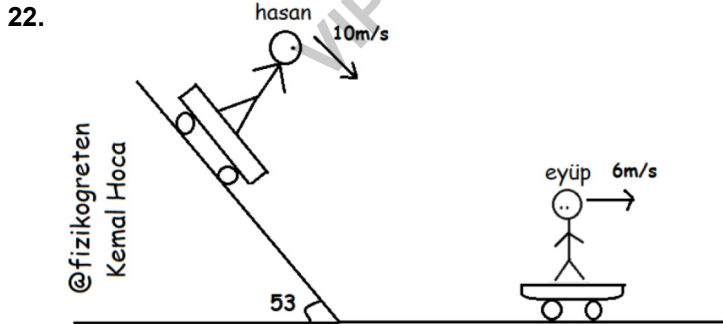
20. Doğu yönünde hareket eden X aracındaki gözlemci Y aracını kuzeye doğru v , Z aracını doğuya doğru v hızıyla gidiyormuş gibi görüyor.

Buna göre Z aracındaki durgun gözlemci Y aracını hangi yönde, hangi hızla gidiyor görür?

- A) Kuzeybatı, v B) Güneybatı, v
 C) Kuzeydoğu, $\sqrt{10}v$ D) Kuzeybatı, $\sqrt{2}v$
 E) Güney, $\sqrt{2}v$

Doğu yönünde sabit hızla ilerleyen K aracındaki gözlemci $0-4t$ aralığında L aracını nasıl hareket ediyor görür

Güneşli bir Pazar günü kayaklarını alan iki kardeşten Eyüp'ün Hasana göre hızı hangi yönde kaç m/s dir?

23. İstanbul Boğazı'nda akıntı hızının büyüklüğünün 2 m/s olduğu bir yerde suya göre hızının büyüklüğü 4 m/s olan bir gemi akıntı ile aynı yönde hareket etmektedir. Gemide bulunan bir yolcu gemiye göre 1 m/s büyüklüğünde sabit hızla yürümektedir.

Yolcunun gemi ile aynı yönde yürümesi durumunda gemiye göre (v_g), suya göre (v_{su}) ve yere göre (v_{yer}) olan hızlarının büyüklükleri toplamı kaçtır?

- A) 7   B) 9   C) 10   D) 11   E) 13

24. Doğu-batı doğrultusunda hareket eden X, Y ve Z araçlarından X'in hızı Y'nin hızından büyük, Z'nin hızından küçüktür. X aracı Z'yi batıya doğru gidiyormuş gibi görürken Y'yi doğuya doğru gidiyormuş gibi görüyor.

Buna göre; X, Y ve Z araçlarından hangileri kesinlikle batıya doğru gitmektedir?

- A) Yalnız X   B) Yalnız Y   C) Yalnız Z
 D) X ve Z   E) X ve Y